

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УКРАЇНИ
АПЕЛЯЦІЙНА ПАЛАТА

вул. Василя Липківського, 45, м. Київ-35, 03680, МСП, Україна,
Тел.: (044) 494 06 06   Факс: (044) 494 06 67

Р І Ш Е Н Н Я

16 травня 2017 року

Колегія Апеляційної палати Державної служби інтелектуальної власності України, затверджена розпорядженням заступника голови Апеляційної палати Шатової І.О. від 25.11.2016 № 124 у складі головуючого Жмурко О.В. та членів колегії Ресенчука В.М., Горобець О.П., розглянула заперечення Громадської організації «МІЖНАРОДНИЙ МОТОФАНКЛУБ «КРЕЙЗІ ХОХОЛЗ» проти рішення Державної служби інтелектуальної власності України (далі – ДСІВ) від 29.09.2016 про відмову в реєстрації знака для товарів і послуг «CRAZY HOHOLS» за заявкою № т 2015 12183.

Представник апелянта – Опря Н.Л.

Представник Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» – відсутній.

Під час розгляду заперечення до уваги були взяті наступні документи:

- заперечення вх. № 18481 від 23.11.2016 проти рішення про відмову в реєстрації знака для товарів і послуг «CRAZY HOHOLS» за заявкою № т 2015 12183;
- копії матеріалів заявки № т 2015 12183;
- додаткові матеріали до заперечення вх. № 6064 від 06.04.2017.

Аргументація сторін

На підставі висновку закладу експертизи 29.09.2016 ДСІВ прийнято рішення про відмову в реєстрації знака для товарів і послуг «CRAZY HOHOLS» за заявкою № т 2015 12183 відносно усіх товарів 18, 25 та послуг 41 та 43 класів Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків (далі – МКТП), наведених у переліку за заявкою.

У висновку закладу експертизи зазначено, що заявлене словесне позначення є таким, що суперечить публічному порядку і принципам моралі, бо являє собою словосполучення, що ображає національні почуття громадян України.

«CRAZY HOHOLS» – «божевільні хохли».

«CRAZY» – божевільний; безумний; безглуздий; недоумкуватий.

«HOHOLS» (транслітерація літерами кирилиці – «хохолс») – «хохол – зневажлива назва українця».

Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» (Розділ II, стаття 5, пункт 1);

Новий англо-український словник. Балла М. І. - К.: Чумацький шлях, 2006. - с. 134; Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. - К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005.- с. 1571.

Апелянт – Громадська організація «МІЖНАРОДНИЙ МОТОФАНКЛУБ «КРЕЙЗИ ХОХОЛЗ» заперечує проти рішення ДСІВ від 29.09.2016 про відмову в реєстрації знака для товарів і послуг «CRAZY HOHOLS» за заявкою № m 2015 12183 та не погоджується із судженнями, викладеними у рішенні ДСІВ щодо визначення англійського слова «CRAZY» виключно у негативному значенні – як божевільний, безумний, безглуздий, недоумкуватий, оскільки такі визначення не відповідають повному семантичному значенню цього слова та розмовним практикам його використання в Україні і світі.

Апелянт вважає, що сприйняття слова «хохол» як виключно образливої, зневажливої назви українця не відповідає семантичному значенню цього слова та дійсності, оскільки, навпаки багато українців пишаються своїм походженням від запорізьких козаків, візитівкою зовнішності яких був хохол – чуб, чуприна (оселедець), і саме таке значення слова «хохол» є переважаючим у словникових джерелах.

Апелянт зазначає, що заявлене позначення використовується з листопада 2002 року. У 2004 році зареєстровано Громадську організацію «Київський міський мотофанклуб «КРЕЙЗИ ХОХОЛС ДАБЛ РАДА», яка у 2015 році змінила назву на сучасну – Громадська організація «МІЖНАРОДНИЙ МОТОФАНКЛУБ «КРЕЙЗИ ХОХОЛЗ» (далі – Мотофанклуб). Мотофанклуб з 2002 року об'єднує мотоентузіастів, діяльність яких спрямована на популяризацію, просування, науково-технічний, правовий та суспільний розвиток в Україні та за її межами професійного та любительського мотоциклетного спорту та туризму. Окрім основної діяльності члени клубу влаштовують благодійні акції, підтримують дитячі будинки тощо. За весь період використання жодних невдоволених чи ображених відгуків щодо назви чи діяльності Мотофанклубу не було.

Крім цього, клуби прихильників мотоциклетного спорту (хобі), мотоциклістів, відносяться до осередків байкерської субкультури, яка розглядається як система цінностей, настанов, життєвих стилів і менталітету певної соціальної групи, членам якої притаманні певні риси, такі як безстрашність, жага до свободи, ризик, швидкість, екстремальність креативність, бунтарство, епатаж. Тому, всім мотоклубам у світі притаманний жартівливо-саркастичний підхід до створення власних назв, що не має своєю метою образити моральні принципи будь-кого. Зокрема, у світі відомі такі найстаріші байкерські клуби з назвами: Hells Angels MC (Янголи Пекла), Outlaws MC (Злочинці), Pagans MC (Язичники), Bandidos MC (Бандити),

Mongols MC (Монголи). Природно, що члени цих клубів не є злочинцями чи бандитами й не посягають на християнські цінності й традиції.

Назви байкерських клубів, які містять в собі елементи енергії та епатажу, зазвичай не сприймаються буквально, а розуміються у переносному алегоричному сенсі, доречному та прийнятному до соціальної групи, яка об'єднується у межах певного мотоклубу. Саме назва «CRAZY HOHOLS» є доречною для Мотофанклубу, оскільки об'єднує у своїх лавах переважно енергійних, неординарних чоловіків.

Позначення «CRAZY HOHOLS» для товарів 18, 25 та послуг 41, 43 класів МКТП заявлено у значенні «захоплені чуби», «шалені чуби», «надзвичайні чуби», що асоціюється із захопленими чоловіками і саме в такому контексті передбачається його використання.

На думку апелянта, образливе сприйняття слів «crazy» та «hohols» є виключно суб'єктивним, набагато залежить від мовного контексту та емоційного забарвлення, в якому воно виголошено, та в жодному разі не відображає сукупної суспільної думки громадян України щодо сприйняття слів «crazy» та «hohols» співзвучного до «хохол», а тому не може суперечити публічному порядку і принципам моралі.

Викладене підтверджується ще й тим, що Мотофанклуб є власником свідоцтва України № 221636 на комбінований знак, до складу якого входить словесний елемент «CRAZY HOHOLS», зареєстрований відносно товарів 18, 25 та послуг 41 та 43 класів МКТП, а також одержав рішення про реєстрацію комбінованого знака, до складу якого входить заявлене позначення за заявкою № m 2015 12240.

На підставі викладеного, апелянт просить зареєструвати заявлене позначення відносно уточненого переліку товарів 18, 25 та послуг 41 та 43 класів МКТП, наданого у додаткових матеріалах до заперечення.

Колегія Апеляційної палати вивчила і проаналізувала аргументацію апелянта, викладену у запереченні і яку було наведено під час його розгляду на засіданні, а також аргументацію закладу експертизи та встановила наступне.

Відповідно до пункту 1 статті 5 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» (далі – Закон) правова охорона надається знаку, який не суперечить публічному порядку, принципам гуманності і моралі та на який не поширюються підстави для відмови в наданні правової охорони, встановлені цим Законом.

Відповідно до пункту 4.3.1.1 Правил складання, подання та розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг, затверджених наказом Державного патентного відомства України від 28.07.1995 № 116 у редакції наказу від 20.09.1997 № 72 зі змінами (далі – Правила), під час перевірки позначення, заявленого на реєстрацію як знак, щодо наявності підстав для відмови у наданні правової охорони, відповідно до пункту 1 статті 5 Закону, встановлюється: чи не належить заявлений знак до позначень порнографічного

характеру, чи не містить антидержавних расистських лозунгів, емблем та найменувань екстремістських організацій, нецензурних слів та виразів тощо.

З метою перевірки обґрунтованості рішення ДСІВ колегією Апеляційної палати проведено дослідження заявленого позначення згідно з пунктом 4.3.1.1 Правил та проаналізовано доводи апелянта. Зокрема, колегія Апеляційної палати звернулася до тлумачення понять «публічний порядок», «мораль».

Наразі законодавством України термін «публічний порядок» не визначений, проте, виходячи із наданих Великим тлумачним словником сучасної української мови (В.Т.Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2007. – 1736 с. :) тлумачень термінів «публічний» та «порядок», публічний порядок – це публічно-правові відносини, які визначають основи суспільного ладу держави.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист суспільної моралі» суспільна мораль – система етичних норм, правил поведінки, що склалися у суспільстві на основі традиційних духовних і культурних цінностей, уявлень про добро, честь, гідність, громадський обов’язок, совість, справедливість.

Під час встановлення того, чи суперечить заявлене позначення публічному порядку, принципам гуманності і моралі враховуються всі особливості, що можуть бути притаманні заявленому позначенню, в тому числі сучасне розуміння сутності слів або зображень, що є його елементами, та їх сприйняття в суспільстві. При цьому, визнання заявленого позначення або його елемента таким, що суперечить публічному порядку, принципам моралі має бути очевидним. Лише натяк або невизначена можливість того, що хто-небудь може вирішити, що це позначення чи його елемент суперечитиме публічному порядку, принципам гуманності і моралі в певних обставинах, не є достатнім для відмови в реєстрації такого знака в цілому.

Колегія Апеляційної палати звернулася до інформаційно-довідкових джерел та відомостей, наявних у мережі Інтернет, та встановила наступне.

Згідно з Новим англо-український словником (К.: Чумацький шлях, 2000.-700 с.) – *craze* [ˈkreɪzi] 1) божевільний; безумний; схилений на чомусь; сильно захоплений; 2) безглуздий; недоумкуватий; 3) хиткий; ветхий, старезний (про будинок). Слово «*craze*» є прикметником, що походить від іменника «*craze*», який має наступні визначення – 1) манія; предмет божевілля; модне захоплення (чимось – *for*); *to be the craze* бути в моді, викликати фурор.

Зазначений словник не містить перекладу слова «*hohols*» тому колегія Апеляційної палати звернулася до тлумачення співзвучного до нього – «*хохол*».

Хохол, *хохла*, *чол.*, *заст.*, *розм.* Зневажлива назва українця. – *Хочеш, вуса тобі для хвацькості залишу? Ваш брат хохол завжди при вусах* (Зінаїда Тулуб, В степу.., 1964, 28); – *Ну, ти, хохол. Все тобі смішки, – Андрій Єрмолаєв явно заздрить благодущності Гладкого* (Олександр Довженко, Зачарована Десна, 1957, 415) (Словник української мови: в 11 томах. – Том 11, 1980. – Стор. 134.) (www.sum.in.ua).

Хохол – чуб, чуприна (оселедець), довге пасмо волосся на голеній голові» (<https://books.google.com.ua/books?isbn=5447507197>).

«Гладко голена голова і довгий чуб-хохол (його ще називали оселедцем) були характерною та оригінальною прикметою запорізького козака» (<http://info-max.com.ua/slovyanski-voiny/news-details/chub-u-kozaka.ua>).

«Чуб, оселедець, хохол – не просто зачіска. Це відмітний знак українського козацтва. Його з гордістю носили воїни ще з часів самого Святослава». (<http://ictv.ua/ua/videos/108793/>).

Колегія Апеляційної палати також відмічає, що слово «crazy» в сучасному українському суспільстві має розширене тлумачення. Широке використання слова «crazy» (божевільний) та його похідних у переносному значенні відбувається не тільки у розмовній мові, але й творах світового мистецтва, сучасній поп-культурі. Зокрема, загальновідомими є: п'єса Бомарше «Божевільний день або весілля Фігаро» (1779) та однойменна опера Моцарта; австралійська трилогія-бойовик (рос.) «Безумный Макс» (1979). У світовому хіті «Crazy» (Aerosmith, 1993) та пісні «Crazy In Love» (Beyonce, 2007) при використанні слова «crazy» мова йде про шалені (сильні) почуття та екстремальну поведінку. У цих творах слово «crazy» використовується саме у розумінні екстремальності, шаленого ритму, захоплення, надзвичайності, та цілком адекватно сприймається суспільством.

В українській мові найбільш наближеним до слова «божевільний» є синонім «шалений», який звичайно використовується з метою передачі сили, моці, напору, як то: «шалене кохання», «шалена ніч», «шалені гроші» тощо, жодним чином не асоціюється з ознаками психічного або розумового розладу. (www.best-wedding.com.ua/profile/gurt-salena-nic-7411.html; moviestape.net/katalog_filmiv/komedija/2853-shaleni-groshi.html)

З огляду на зазначене та враховуючи те, що заявлене позначення «CRAZY HOHOLS» використовується у назві Мотофанклубу, на думку колегії Апеляційної палати, воно сприймається у значенні – «шалені хохли», «шалені чуби (чоловіки)», що є прийнятним до соціальної групи, яка об'єднана спільними інтересами та не містить у собі негативної складової, що ображає національні почуття громадян України.

Розглядом наданих апелянтом документів колегія Апеляційної палати встановила, що заявлене позначення використовується апелянтом з 2002 року. За цей період апелянтом здійснювалось просування заявленого позначення, зокрема під час організації та проведення: байкерського зльоту 2008 року, заходів з відкриття мотосезону 2013 – 2016 року, мотопробігів до Норвегії (2015 рік), по Європі з Києва до Відня (2016 рік), проведення благодійних акцій, в тому числі для дитячих будинків та зі збирання коштів для армії України (2014 рік).

Крім того, у додаткових матеріалах апелянтом уточнено перелік товарів 18, 25 та послуг 41 та 43 класів МКТП.

За результатами розгляду заперечення колегія Апеляційної палати дійшла висновку, що заявлене позначення «CRAZY HOHOLS» не містить антидержавних, расистських лозунгів, емблем та найменувань екстремістських організацій, нецензурних слів та виразів, тому не буде суперечити публічному

порядку та нормам моралі при використанні його відносно товарів 18, 25 та при наданні послуг 41 та 43 класів МКТП, тому може бути зареєстровано відносно уточненого переліку зазначених товарів і послуг.

Керуючись Законом України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», Регламентом Апеляційної палати Державної служби інтелектуальної власності України, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 15.09.2003 № 622, колегія Апеляційної палати

в и р і ш и л а

1. Заперечення Громадської організації «МІЖНАРОДНИЙ МОТОФАНКЛУБ «КРЕЙЗИ ХОХОЛЗ» задовольнити.

2. Рішення ДСІВ від 29.09.2016 про відмову в реєстрації знака для товарів і послуг «CRAZY HOHOLS» за заявкою № m 2015 12183 відмінити.

3. Зареєструвати, за умови сплати збору за публікацію відомостей про видачу свідоцтва та державного мита (адміністративного збору) за видачу свідоцтва України, знак для товарів і послуг «CRAZY HOHOLS» за заявкою № m 2015 12183 відносно товарів 18, 25 та послуг 41 та 43 класів МКТП а саме:

«Клас 18: валізи; валізи багажні; валізки на документи; візитниці; вмістинки на ключі (ремінні); гаманці; гаманці кишенькові; гаманці сітчасті; господарські сумки; дорожні скрині; дорожні сумки; етикетки з вичиненої шкіри; ручки до валізок; сумки ремінні (з вичиненої шкіри) на дорожні набори; ручки до дощових зонтів або парасольок; ціпки (ковіньки, тростини) до дощових зонтів або парасольок; чохли на дощові зонти або парасольки; обладунки для зброї; коробки ремінні (з вичиненої шкіри) на капелюхи; каркаси до дощових зонтів або парасольок; сумки на одяг дорожні; паски вузькі ремінні (з вичиненої шкіри); паски до військового споряддя; паски ремінні (з вичиненої шкіри) через плече (перевісі); подорожні сумки (саквояжі); портфелі ремінні (з вичиненої шкіри); рюкзаки (ранці); спортивні сумки; сумки на колесах; сумки туристські;

Клас 25: бандани (хустки); берети; верхній одяг; взуття; протиковзові засоби для взуття; спортивне взуття; вовняний трикотаж (одяг); галстуки (краватки); поясний гаман (одяг); гамаші із застібками; готовий одяг; жилети (камізельки); капелюхи; капці (пантофлі); козирки (наголовні убори); козирки до наголовних уборів; комбінезони (одяг); костюми; куртки; наголовні пов'язки (одяг); хутрянні накидки; мітенки (напівпальчатки); спідня (натільна) білизна; натільні майки; непромокальний одяг; однострої (формений одяг); одяг для автомобілістів; одяг із штучного ременю; пальта; рукавички (пальчатки) (одяг); парки (одяг ескімосів); паски (пояси) (одяг); підошви; підтяжки (шлейки до одягу); плащі; пуловери; робочий одяг (халати, комбінезони); сандалі; светри; сорочки; спідній одяг потовбиральний; спортивні трикотажні вироби (одяг); спортивні туфлі; трикотажні вироби (одяг); черевики; черевички із шнурками; чоботи; шапки; шарфи; шкарпетки;

Клас 41: влаштування виставок (культурних і навчальних); монтування відеострічок; влаштування видовищ (послуги імпресаріо); влаштування

змагань (навчальних або дозвільних); влаштування і проведення з'їздів; влаштування і проведення конференцій; влаштування і проведення концертів; влаштування і проведення навчання на практичних семінарах; влаштування і проведення семінарів; влаштування спортивних змагань; інформування щодо дозвілля (відпочинку); інформування щодо розваг; послуги клубів (розважальні або освітні); послуги клубів здоров'я (оздоровчі та фітнес-тренування); навчання практичне; навчання, зокрема індивідуальне; професійне орієнтування (поради щодо освіти і навчання); парки атракціонів; готування радіо- і телевізійних програм; наймання (прокат) спортивного споряддя, крім транспортних засобів; хронометраж спортивних змагань; послуги спортивних таборів; наймання (прокат) обладдя для стадіонів; влаштування розваг у таборах відпочинку; телевізійні передачі розважальні; фізичне виховування; створювання фільмів, крім рекламних; наймання (прокат) фільмів (кінофільмів).

Клас 43: послуги щодо забезпечування харчовими продуктами і напоями, а також тимчасовим житлом; туристичні бази; послуги барів; готелі; їдальні; кав`ярні; кафе; кафетерії; мотелі; наймання (прокат) наметів; послуги таборів вихідного дня (забезпечування тимчасовим житлом); ресторани; ресторани самообслуговування».

Рішення набирає чинності з дати його затвердження наказом Державної служби інтелектуальної власності України.

Головуючий колегії

О.В. Жмурко

Члени колегії

В.М.Ресенчук

О.П. Горобець